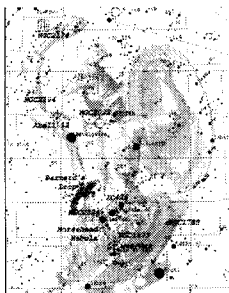

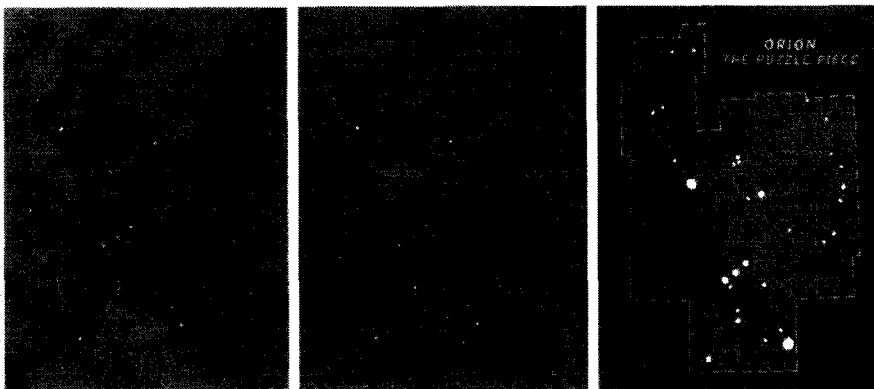
Hrátky se souhvězdími JE ORION ORIONEM?

Co je to souhvězdí? Původně jistě jen „vymyšlené“ seskupení jasných hvězd, pro lepší zapamatování označené jako nějaká známá věc. Takovéto obrazce pak usnadňovaly orientaci na nočním nebi. Jednou z krásných ukázek zobrazení takto rozčleněného nebe je mapa Johana Hevelia z díla Uranographia pocházející z roku 1690.

Takto popsaná a jen částečně rozdělená obloha však stále méně vyhovovala zdokonalující se technice, přesnějším měřením a potřebě jednoznačného určení

konkrétního místa na obloze. Polohu objektu lze sice jednoznačně určit souřadnicemi, ale často je výhodné popsat ji oblastí – souhvězdím. Je to podobné, jako když vám sdělím, že město Madurai leží na souřadnicích 78°E a +10°N. Asi budete hodnou chvíli přemýšlet nebo se raději vydáte hledat nějakou mapu světa. Ale v okamžiku, kdy vám řeknu, že Madurai je město na jihu Indie, hned víte o jaké oblasti je řeč. Obdobné je to i s orientací na obloze. Souřadnice jsou přesné, ale určení souhvězdí nás okamžitě nasměruje na správnou oblast.

Takže rozdělení oblohy na souhvězdí má jistě své opodstatnění. Ale to, že na nebi známe Býka, Labuť či Oriona, je čistě otázka konvence. Tam kde z Evropy vidíme udatného lovce mohou obyvatelé Austrálie klidně sledovat pštrosa.

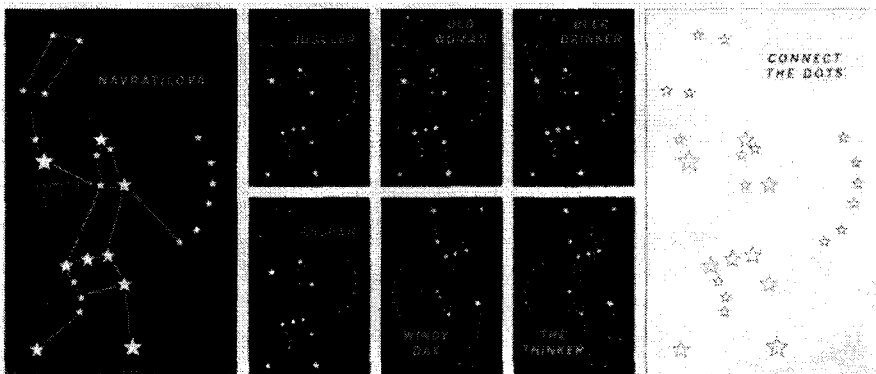
Také v historii lidstva se lidé na notoricky známé souhvězdí Orion dívali různě.

Například ve starověkém Sumeru v něm viděli Ovci a vítěční pozorovatelé oblohy – Číňané měli oblast Oriona rozdělenou hned do dvou seskupení. Jedna se nazývala Zi, což znamená zobák želvy a druhá Shen – tři hvězdy. Ta byla bezesporu inspirována nápadným Orionovým pásem.

Ale hledat na obloze něco nového může každý z nás. Názornou ukázkou toho přineslo zimní číslo časopisu Night Sky (odnož známého magazínu Sky and Telescope), který nám namísto Oriona nabízí naši světoznámou rodačku, „bohyni Navrátilovou“.

A na závěr pro inspiraci ještě několik dalších možností z téhož zdroje.

Navrátilová, žonglér, stará žena, piják piva, lukostřelec, člověk za větrného dne, filozof a další možnosti můžete vymýšlet v připojené slepé mapce.

ASTRONOMICKÉ informace – 1/2006 (189)

příloha pro členy ZÁPADOČESKÉ POBOČKY ČAS

<http://www.astro.zcu.cz>

Leden 2006

* Začas *

SETKÁNÍ V PLZNI

ve čtvrtek 12. ledna 2006

od 18:00 hodin se v prostorách

Pedagogické fakulty Západočeské university

(Chodské náměstí - Klatovská tř. 51, Plzeň)

uskuteční další **setkání členů ČAS**

a zájemců o astronomii

Na programu bude:

- Co připravuje pobočka na rok 2006
- Zákryty kdečeho kdečím v roce 2006
- Zimní obloha 2006
- Střípky - zajímavosti z poslední doby - co vás zajímá
- První díl „nekonečného seriálu“ Nebeská abeceda

Turecká zastavení (5)

Jihozápadní Turecko

Pergamon

Na svahu nad moderní Bergamou stojí antické Pergamu (Pergamon), jehož pozůstatky patří k nejkrásnějším v celé střeozemní oblasti. Jejich poloha vysoko nad okolní krajinou ještě zvyrazňuje unikátnost tohoto místa.

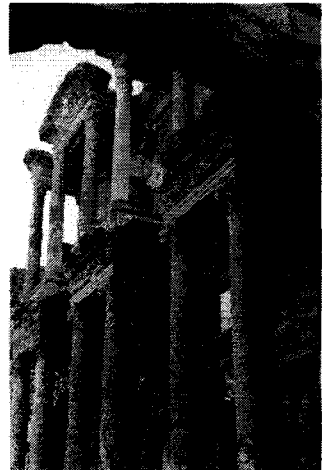
Původní osadu založili Řekové na počátku 8. století př.n.l. Postupem času se město stalo jedním z hlavních kulturních center antického světa s nádhernými chrámy a řadou veřejných budov.

Velice proslavenou se stala knihovna, která v době své největší slávy konkurovala i proslulé knihovně v Alexandrii. Do současné doby z ní však nezbylo více než pár kamenů. Podobně skončila i největší stavba antického města – Diův chrám. Jediným co se zachovalo jsou základy oltáře.

Naštěstí mnoho krásných budov válkám i zubu času odolalo. Mezi tyto skvosty patří například mramorové sloupy Trojanského chrámu. Avšak nejlepší vzpomínkou na slávu a lesk dávného Pergama uchovává místní divadlo. Jeho řady uspořádané do obrovitého oblouku za své vrcholné éry pojaly až 10000 diváků.

Efez

I když je převážná část města Efez v troskách, zůstalo zde stále dost objektů i celých ulic, které nám napovídají, jak to zde vypadalo před 2000 lety. Nejkrásnější ze všech zachovaných budov je nepochybně knihovna Celsus se svým křehkým obloukovým průčelím a spletitě vyřezávaným interiérem. Nedaleká Arkádní cesta, kterou lemovaly pilíře, vedla kdysi až k moři. Na méně vyvýšeném místě, ale stejně zajímavá je řada antických veřejných umývárén a nevyhnutelný veřejný dům.

A když už budeme v Efezu bylo by neodpustitelnou chybou nedojít až do přílehlé vesnice Selcuk, kde se nalézají zbytky jednoho ze sedmi starověkých divů světa – Chrám bohyně Artemis, jehož rozvaliny se rozprostírají prakticky všude.

Aphrodisias

Za římské éry byla Aphrodisias jedním z hlavních center uctívajících Afroditu – bohyni lásky. Mezi mnoha kouzelnými ruinami stojí hlavní Afriditin chrám. Nejpozoruhodnější památkou je však místní stadión, kde se po vzoru Pythionových het v Delfách pořádaly běžecké závody, box a zápas spolu se soutěžení hudebními, kláními v řečnickém umění či dramatech.

Pamukkale

Již z dálky jsou vidět vysoké vápencové přírodní výtvy vystupující nad okolní rovinu. Při bližším pohledu se skály změjí ve fantastické útvary připomínající květiny, ptáky, vodopády,... Tato neobvyklá krása má svůj původ v prameni vyvěrajícím v nejvyšším bodě náhorní plošiny – je proudem teplé,

vápničkem obohacené vody, která stéká po stěnách, ochlazuje se a sráží v pevný bílý vápenec, nazývaný travertin. Pokud podlehnete pokušení vstoupit do všudypřítomných jezírek naplněných mléčně bílou vodou, je nutné si vyzout boty, aby jste se nedostali do zbytečného konfliktu s místní správou.

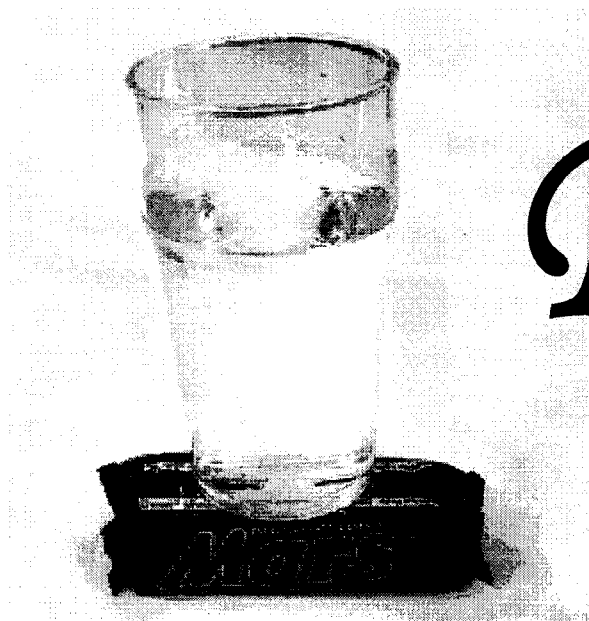
Mimořádný objev

VODA NA MARSU

Nemálo početných vědeckých týmů na celém světě, vybavených špičkovou technikou se již mnoho let snaží získat nezvratný důkaz o přítomnosti tekuté vody na Marsu. Je až s podivem, že úspěch v podobě nezvratného důkazu se podařilo získat právě naší, většinou velice nenápadné a na první pohled neambiciózní Hvězdárně v Rokycanech. Samozřejmě, že nemohu a ani nechci zamlčet podíl dalších spolupracujících organizací, kterými jsou jako obvykle

virtuální Hvězdárna a planetárium Plzeň a vědecky renomovaná Západočeská pobočka ČAS.

Po dlouhodobé a mravenčí práci vám dnes, v poslední den roku 2005, mohu s hrdostí oznámit, že skutečně máme k dispozici nezvratný důkaz, že voda na Marsu existuje. A nejedná se pouze o telemetrické údaje či fotografie sond, které by tomuto faktu pouze nasvědčovaly. Astronomům z rokycanské hvězdárny se podařilo přinést důkaz i formou přímé fotografie, pořízené pozemskou technikou. Ale proč dále rozebírat náš objev, který se jistě stane nesmazatelným přínosem vědeckému poznání lidstva. Připojený snímek snad hovoří za vše!

PF
'06

**Mnoho spokojenosti a úspěchů, pevné zdraví a
jasnou oblohu v novém roce 2006 přeje**

výbor Západočeské pobočky ČAS

ATRONOMICKÉ informace – 1/2006 (189)

Rokycany, 31. prosince 2005

NENECHTE SI UJÍT

Zákryt jasně hvězdy Saturnem

25. ledna 2006 večer mimo jiné i Evropu čeká velice zajímavá podívaná. Planeta Saturn okrášlená prstencem přejde přes relativně jasnou hvězdu a ze Země budeme mít možnost sledovat nejen zákryt stálice vlastní planetou, ale i její poblíkávání za jednotlivými prstenci. Velice zajímavé bude jistě pokusit se celý úkaz nahrát speciálními videokamerami v ohnisku dlouhofokálních teleobjektivů či dalekohledů. Zajímavá a nevěšdní podívaná však čeká jistě i na ty, kdo se na úkaz budou chtít pouze vizuálně podívat.

Lednový zákryt hvězdy Saturnem je jistě zajímavou událostí, ale nemá příliš velkou publicitu. Úkaz bude viditelný z Evropy, Afriky a Asie. Přičemž z jižní Afriky bude možno sledovat pouze zákryty hvězdy prstenci a zákryt vlastní planetou tuto oblast již mine. U nás, ve střední Evropě, by úkaz měl začít v 18:45 UT, kdy se hvězda dostane k vnějšímu okraji soustavy prstenců. V tom čase bude planeta již dostatečně vysoko nad východním obzorem ($h=26^\circ$; $A=92^\circ$). Zákryt

Saturn occults HIP 42705 on 2006 Jan 25 at 19h 52m to 21h 0m UT

Star (2000):

Rv = 7.9 Rp = 0.1
RA = 8 42 10.791
Dec = 18 56 3.66

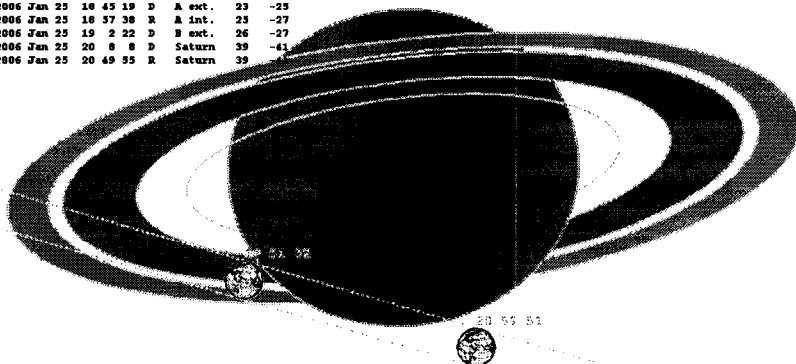
Max Duration = 8967.0 secs
Mag Drop = 0.00
Sun : Disc = 178 deg
Moon: Disc = 127 deg
illum = 19%

Asteroid:

Mag = -0.2
Dia = 149997km, 20.367"
Parallax = 1.08"
Hourly dRA = -833s
dDec = 3.44"

Occultation of HIP 42705 (7.9 mag) by Saturn
Longitude 8.22 Latitude 49.93

Date	U.T.	Planet	Star	Sun
Yr Mth Dy	h m s	Ring	o	o
2006 Jan 25	18 45 19	A ext.	23	-25
2006 Jan 25	18 37 38	A int.	23	-27
2006 Jan 25	19 2 22	B ext.	26	-27
2006 Jan 25	20 8 8	Saturn	39	-41
2006 Jan 25	20 49 55	Saturn	39	-41

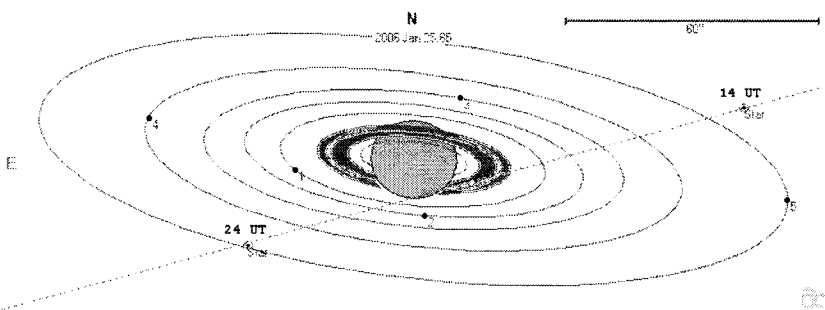

winOCCULT 3.1.0

Situace, jak vypadá při pohledu z hvězdy. Časy udávané v malé vložené tabulce jsou platné pro Mainz (Německo). Pro jiná místa v Evropě jsou časy v tabulce za článkem.

kotoučkem planety pak nastane v intervalu 20:08 UT (D – vstup) až 20:49 (R – výstup). To se již Saturn přesune vysoko na jihovýchodní nebe ($h_D=40^\circ$; $A_D=109^\circ$; $h_R=46^\circ$; $A_R=119^\circ$). Celý zákryt se uskuteční na tmavé obloze bez toho, aby jeho sledování rušil soumrak. Konec astronomického soumraku ($h_S=-18^\circ$) připadá na čas 17:35 UT.

Asi nejpřístupnějším způsobem, jak se s průběhem zákrytu seznámit, jsou dva obrázky zpracované programem winOccult a následná tabulka obsahující údaje pro několik Evropských měst (prostřední dvojstrana). U obrázků je zpracování předpovědi geocentrické. Pro upřesnění je pak možno použít připojenou tabulku počítanou samozřejmě topocentricky pro Českou republiku (Brno). K údajům v ní

Průchod hvězdy oblastí systému satelitů planety Saturn při pohledu ze Země (geocentrický pohled). Pozice satelitů se vztahují k času 20:24UT 25. 1. 2006.

je možno pouze poznamenat, že čísla prstenců označují okraje jednotlivých výrazných pásů, přičemž oblasti 4 a 3 vymezují tzv. Cassiniho dělení (mezeru).

Occultation of HIP 42705 by Saturn on 2006 Jan 25

Location	Long.	Latit.	Ring 5	Ring 4	Ring 3
	° ' "	° ' "	h m	h m	h m
Czech Republic	+ 16 35.3	+49 12.3	18 45.2	18 57.5	19 2.3

D	R	Ring 1	Ring 2	Ring 3	Ring 4	Ring 5
h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m
20 7.7	20 50.4	20 8.2	20 12.9	20 25.2	

Pravděpodobně největším problémem pro většinu pozorovatelů bude odhalit hvězdu s jasností $M_v=7,9$ mag v blízkosti jasné planety a jejích prstenců ($-0,2$ mag). Hvězda bude jen neznatelně jasnější než Saturnův měsíc Titan (k datu zákrytu 8,4 mag). Snad by mohlo být výhodné jak při vizuálním pozorování tak i při pořizování videozáznamu užít nějaký filtr, ale jaký konkrétně nebylo v žádném zdrojovém popisu úkazu uvedeno.

ASTRONOMICKÉ informace – 1/2006 (189)

Rokycany, 30. prosince 2005

ASTRONOMICKÉ informace - 2/2006 (190)

Hvězdárna v Rokycanech, Voldušská 721/II, 337 11 Rokycany

<http://www.hvr.cz>

Planeta Saturn

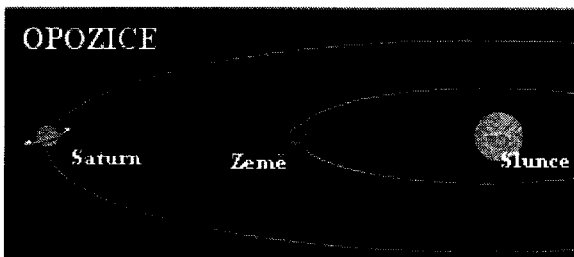
Začátku roku vévodí planeta ozdobená prstencem

Bezoblačná noční zimní obloha láká každoročně zájemce o astronomii, kteří se nezaleknou teplot hluboko pod bodem mrazu, jež jsou v tomto ročním období s jasným nebem neodlučně spojeny, k pohledům na záplavu jasných jiskřivých hvězd.

V letošním roce je ale zimní nebe doplněno ještě další čtveřicí objektů – čtyřmi jasnými planetami. Večerům vládne načervenalý Mars a nad ránem se na východě objevuje stále časněji nepřehlédnutelný Jupiter a ještě později za pokročilého svítání Jitřenka - Venuše. Skutečnou dominantou vrcholící zimy je ale planeta Saturn.

Pokud se optáte několika astronomů, a je jedno zda amatérů či profesionálů, který objekt na obloze je nejkrásnější – většina z nich vám bezesporu odpoví že planeta Saturn. A někteří navíc dodají, že právě pohled na prstencem okrášlenou planetu byl tím, co je přivedlo k astronomii.

Právě na konci ledna 2006 bude druhá největší planeta sluneční soustavy ve vynikající pozici pro pozorování, prochází totiž 27. ledna 2006 tzv. opozicí. Skutečnost, že se těleso dostává do opozice

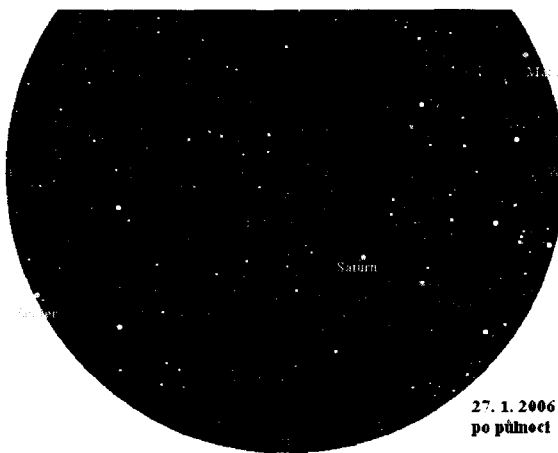

znamená, že se v prostoru objekt nachází právě proti poloze Slunce (Země je uprostřed mezi nimi). Z takové geometrie vyplývá, že v tomto období i vzájemná vzdálenost Země a objektu dosahuje minimální hodnoty a současně je těleso nejlépe osvětleno slunečními paprsky. V našem případě připadá nejmenší vzdálenost Země – Saturn na večer téhož dne jako opozice a vzájemný odstup obou těles bude „pouhých“ 8,127 AU (1 miliardu 216 milionů kilometrů).

Minimální vzdálenost Saturna od Země následně vede nejen k jeho velkému zdánlivému úhlovému rozměru, který oceníme při pohledu astronomickými dalekohledy, ale i k vrcholu jasnosti planety na obloze při sledování neozbrojenýma očima. Další výhodou je, že Saturn v tomto období září nad

obzorem celou noc – večer vychází, o půlnoci kulminuje neobvykle vysoko na jihu a ráno klesá k obzoru na severozápadě.

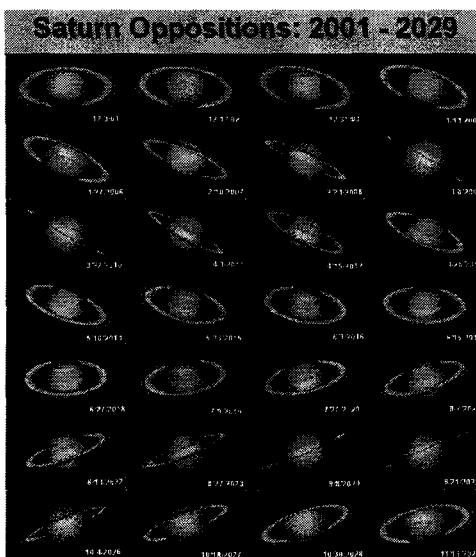
Jasná planeta se promítá do souhvězdí Raka, takže se pro pozorovatele ve střední Evropě pohybuje většinu noci vysoko nad obzorem a zemská atmosféra její obraz „kazí“ relativně nejméně. Tato skutečnost je dalším významným kladem letošní opozice. Je nutné si uvědomit, že obdobně příznivé situace se dočkáme opět až v roce 2029!

K příznivým okolnostem náleží i aktuální náklon Saturnových prstenců. S ohledem na sklon rotační osy planety vůči oběžné dráze (27°) se rozevření prstenců mění s periodou jeho oběžného cyklu trvajícím více než 29 pozemských let. Nyní se na rovinu soustavy prstenců díváme z jihu a jejich náklon se pomalu zmenšuje. Jen pro připomenutí uvedu, že z boku jsme se na prstence naposledy dívali v roce 1995, k maximálnímu rozevření došlo nedávno, na přelomu let 2003/2004 a k opětovnému „zmizení“ dojde až v roce 2009.

I když prstence na první pohled vypadají celistvě, ve skutečnosti je tvoří ohromné množství drobných ledových částic, které odrážejí sluneční světlo. S největší pravděpodobností se jedná o materiál, který se nepodařilo využít při vzniku samotného Saturnu. K tomu, abychom prstence spatřili, by měl stačit lovecký triedr upevněný na stativu, ale výhodnější bude samozřejmě větší přístroj.

Planeta Saturn má však nejen proslavený mohutný prstenec, ale stále krouží kolem ní i stále se rozrůstající rodina přirozených satelitů – měsíců. V současné době známe 47 takových objektů (u nichž se podařilo exaktně stanovit dráhu) a 35 z nich dostalo již i svá definitivní

ASTRONOMICKÉ informace – 2/2006 (190)
příloha pro členy ZÁPADOČESKÉ POBOČKY ČAS

<http://www.astro.zcu.cz>

Únor 2006

* Začas *

HLAVNÍ AKCE

roku 2006

- Messierovský týden (24. 2. – 4. 3. 2006)
- Messierovský maratón (3. – 4. 3. 2006)
- Expedice TURECKO 2006 (22. 3. – 4. 4. 2006)
- Messierovský maratón pro pozůstalé (1. – 2. 4. 2006)
- ASUF 5 (28. 4. 2006)
- Jarní pozorovací víkend (jaro 2006)
- Sluneční hodiny v Plzni (květen 2006)
- Expedice STŘEDNÍ ČECHY 2006 (14. – 16. 7. 2006)
- Věda v ulicích (22. – 23. 9. 2006)
- ASUF 6 (6. 10. 2006)
- Podzimní pozorovací víkend (podzim 2006)

Turecká zastavení (6)

Rizika nepřeceňovat, ale ani nepodcenit

Cestování a ptačí chřipka

V souvislosti s cestováním do zemí postižených ptačí chřipkou nejsou v současnosti doporučována **žádná omezení**.

Zvýšená opatrnost je doporučena v následujících státech: Vietnam, Thajsko, Kambodža, Indonésie, Čína, Mongolsko, Kazachstán, Rusko, Turecko a Rumunsko.

Detaily o situaci v regionech, postižených vzplanutím ptačí chřipky (způsobené HPAI – highly pathogenic avian influenza) u drůbeže a tažného ptactva, jsou k dispozici na webové adrese <http://www.oie.int>.

Cestovatelé do zemí s výskytem ptačí chřipky nebo do zemí s vysokou pravděpodobností jejího výskytu se upozorňují na **nutnost dodržování** následujících standardních **zásad**:

- vyvarovat se kontaktu s drůbeží a volně žijícím ptactvem,
- vyvarovat se návštěv ptačích trhů a drůbežích farem,
- vyvarovat se kontaktu s povrchy, kontaminovanými ptačími fekáliemi,
- vyvarovat se manipulace s nalezenými uhynulými ptáky,
- syrové či nedovažené drůbeží maso a vejce (včetně pokrmů z kachen) nejíst, ani se jej nedotýkat,
- respektovat zásady osobní hygieny s častým mytím rukou,
- nepokoušet se přivést živou drůbež a vejce do Evropy.

Cestujícím se **nedoporučuje** brát s sebou na cesty inhibitory neuraminidázy (přípravek Tamiflu) s výjimkou těch osob, u kterých je velká pravděpodobnost, že přijdou do styku s původcem ptačí chřipky v souvislosti s výkonem některých prací, jako např. veterináři, osoby pracující na kontrolních opatřeních při výskytu vysoce patogenní ptačí chřipky apod.

*zdroj: Doporučení Evropského centra pro kontrolu nemocí (ECDC),
Hygienická stanice hl. m. Prahy*

Co dělat v případě zemětřesení

Turecko je jednou z oblastí se zvýšeným rizikem výskytu zemětřesení. Zemětřesení vzniká většinou v podpovrchových vrstvách v zemské kůře, v plášti či na jejich rozhraní. Příčinou zemětřesení může být např. pohyb litosférických desek.

Není ale účelem tohoto krátkého odstavce zabývat se příčinami zemětřesení, ale spíše informovat o doporučených postupech při jeho výskytu. Je dobré si zapamatovat pár bodů, co lze udělat, či čeho se vyvarovat.

Zemětřesení přichází nečekaně a rychle. Na vyhodnocení situace a následnou reakci jsou proto pouze zlomky sekund. Vlastní zemětřesení trvá jen relativně krátkou dobu. Otřesy půdy mohou trvat od několika vteřin do maximálně několika minut (nikoli desítky minut). Po silném zemětřesení lze očekávat, že mohou přijít v nepravidelných intervalech slabší dotřesy, se kterými je třeba počítat např. při záchranných pracích.

Před zemětřesením

- Rozmyslete si předem, jak se chovat v případě zemětřesení na místě, kde se nacházíte.
- Pokud je to možné, předem si zjistěte, kde je vypínač plynu, vody a proudu. Prostudujte si důležitá telefonní čísla
- Porozhlédněte se, zda by vás případně neohrozil volný nábytek.
- Mějte stále v dosahu doklady, peníze, svítilnu a další potřebné věci.

Během zemětřesení

V budově

- Vyhledejte rychle nejbližší **bezpečné místo** (*výklenek ve stěně, dveřní rám,...*).
- Případně využijte **masivní nábytek** (pevný stůl, pult, postel,...). V úkrytu se skrčte a chraňte si hlavu.
- V místnosti se snažte dostat **co nejdále od oken**.
- Pokud vás zemětřesení zastihne např. **na schodišti, sedněte si, chytněte se pevně zábradlí jednou rukou a druhou si chraňte hlavu**.
- Při opouštění vyšších pater **nepoužívejte výtah**.
- **Nepoužívejte otevřený oheň** (např. pro nouzové osvětlení) a **nekuřte**.
- Při **vybíhání z domu** dejte **pozor na padající římsy, komíny, stěny....**

Ve volném prostoru

- Snažte se dostat **co nejrychleji na otevřené volné prostranství** mimo zastavěnou plochu.
- **Vyhnete se i vysokým stromům, stožárům vysokého napětí a mostů, mimo dosah vodičů el. vedení**.
- Pokud jedete **autem, zastavte na nejbližším bezpečném místě**, kde nehrozí pád výškových budov, stromů, sloupů apod.

Podrobnější informace budou součástí materiálu připravovaného pro účastníky expedice. Jediným mým přáním je to, aby tyto instrukce byly pouze dobrou přípravou do oblasti, která nám připraví jen radostné a bezproblémové zážitky.

3. ročník Messierovského maratónu doplní Messierovský týden

Na začátku víkendu v noci ze 3. na 4. března 2006 (z pátku na sobotu) se uskuteční třetí ročník Messierovského maratónu. Konat se bude za příznivého počasí na Hvězdárně v Rokycanech. Tedy nic nového, ale změna oproti předešlým ročníkům zde přeci jen je.

V posledních třech letech jsme se již čtyřikrát sešli na Hvězdárně v Rokycanech a pokaždé účastníky „zradilo“ počasí. Situace už je natolik neudržitelná, že organizátoři museli zareagovat. A světlo světa spatřil Messierovský týden. Jeho časové ohraničení je od 24. 2. do 3. 3. 2006. V tomto období (kolem novu) může každý zájemce o účast na maratónu uskutečnit vlastní samostatné pozorování, pro něž platí naprosto stejná pravidla, jako pro hromadně organizovaný maratón (tedy jeden pozorovatel, jedna noc, ruční navádění dalekohledu a přehledný záznam o průběhu pozorování). Pozorovací protokol (obsahující jméno pozorovatele a datum v záhlaví a v jednotlivých řádcích pak označení objektu a čas jeho spatření) je nutno zaslat elektronicky na Hvězdárnu v Rokycanech (hvezdarna@hvr.cz) nejpozději do 12 hodin 3. 3. 2006 nebo jej v „papírové podobě“ osobně dovézt do Rokycan v pátek odpoledne také 3. 3. 2006. Za pravdivost uvedených údajů samozřejmě ručí každý přihlášený svou pozorovatelskou ctí.

Sraz účastníků klasického Messierovského maratónu v pátek 3. března 2006 na Hvězdárně v Rokycanech od 17 hodin. To je současně i čas, od něhož bude probíhat registrace „závodníků“. Věřím, že špatná zkušenost s počasím předešlých ročníků vás neodradí a těším se se všemi milovníky nočního nebe a vzdálených mlhavých objektů, které je vyplňují, na shledání na Hvězdárně v Rokycanech.

ASTRONOMICKÉ informace – 2/2006 (190)

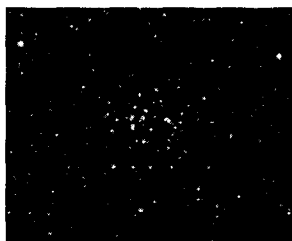
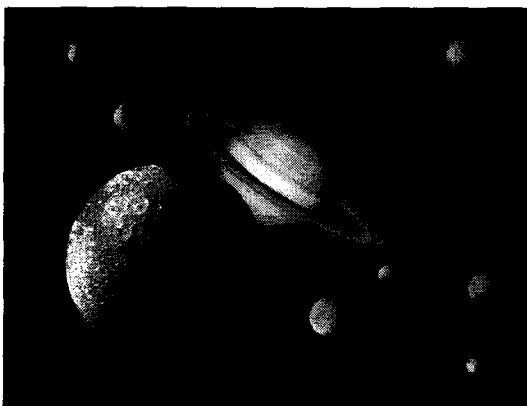
Rokycany, 31. ledna 2006

jména. Většinou se však jedná o malé objekty, které nespatříte ani velkými pozemskými dalekohledy. Nás může zajímat pouze pětice těch největších (Titan, Rhea, Dione, Tethys, and Enceladus), které jsou v dosahu i menších teleskopů.

Pokud vás zajímá aktuální pozice velkých Saturnových měsíců pomůže program volně dostupný na adrese (součást stránek časopisu Sky a Teleskope):

http://skyandtelescope.com/observing/objects/planets/article_1136_2.asp#

Naleznete zde pozice největších (a nejjasnějších) Saturnových měsíců Titan, Rhea, Dione, Tethys, a Enceladus pro jakékoli datum z intervalu leden 1900 až prosinec 2100.

Pro nebeské labužníky ještě jedna příjemná zpráva. Saturn se právě ocitl v těsném sousedství známé hvězdokupy Jesličky, kterou lze spatřit i sebemenším dalekohledem.

A ještě poznámka na závěr: rozhodně jste nic nepropásli, pokud jste se na Saturn nepođívali právě 27. ledna. Výhodné pozorovací období bude ustupovat jen zvolna. I v průběhu celého zbytku zimy a téměř celé jaro bude planeta ozdobená prstencem stále na našem večerním nebi a pohled na ni dalekohledem bude jistě hezkým zážitkem i po celé toto období.

